

Forord og Tak

Man kan sige det på mange måder, men intet, er så vanskeligt som når man får en idé om, at bringe et budskab videre ud til et område andre samler på "*her stempelmærkeområdet*" et område som i høj grad involverer det område man selv samler på "*Det perfine område*" da der indenfor dette findes mærker perforeret med en banks / et firmas / et forsikringsselskabs initialer eller Logo, (er endnu ikke fundet perforeret med tal). Det være sig: *De Alm. stempelmærker*, "også kaldet de klassiske stempelmærker "skattemærker" det være sig fakturastempelmærker, og det være sig opgørelsesstempelmærker, **og så står man i sidste ende og mangler materiale man kan vise, - det er ikke så godt!**

Og ikke så godt, kan man udtrykke på mange måder! Eksempelvis: "**At stå med håret i postkassen**" som betød, at jeg praktisk talt var på bar bund, **næsten da**, for noget materiale havde jeg, men ikke nok! Fugls føde, må jeg nok sige. Altså meget lidt materiale selv.

Og hvad gør man så? Man søger med lys og lygte, - man taler med en masse mennesker der har kendskab til området, mennesker der samler på disse mærker, og har materiale, en mangfoldighed i alle afskygninger herom, - en masse materiale som man efter en høflig henvendelse og forespørgelse og velvilligt får en skriftlig tilladelse til at benytte sig af blot med angivelse af kilden, henvisningen til hvorfra billede af stempelpapir, billeder af stempelmærker, billeder af ark af alm. stempelmærker, fakturastempelmærker, opgørelsesstempelmærker og oplysninger etc., er hentet. Hvilken gestus.

Jeg kan kun sige, at uden denne hjælp fra disse hjælpsomme mennesker havde det ikke været muligt at udarbejde denne information "*Historien bag perforerede stempelmærker samt "Historien om de perforerede alm. stempelmærker kaldet klassiske stempelmærker "Skattemærker" 1875? – 2013, herunder fakturastempelmærker 1922 – 1955 og opgørelsesstempelmærker 1915 – 1987*" til gavn og til forhåbentlig stor glæde for samlere af ovennævnte mærker på dette specielle område.

Tak for hjælp

En varm og taknemlig tak skal lyde til Palle Holm Min forside - www.123hjemmeside.dk/palholm for at benytte det af ham ejet materiale omkring stempelmærkeområdet: Billede af stempelpapir, billeder af perforerede alm. stempelmærker, fakturastempelmærker og billede af ark med 15 Dobbeltmærker á 1 kr.

En ligeledes varm og taknemlig tak skal lyde til Jane Lintrup og Helle Hansen i SKAT Skattecenter Høje-Tåstrup for kopier af helark af stempelmærker samt litteratur om stempelafgift, og for skriftlig tilladelse til at benytte disse. Ligeledes skal en varm tak lyde til Tora Ribers, daglig leder af Told/Skat museum for den store imødekommenhed og hjælpsomhed for oplysninger om stempelmærker etc., i form af lånt litteratur der har gjort det muligt, at udarbejde nærværende i "Titlen" nævnt "*Historien bag perforerede stempelmærker*"

En varm tak skal også lyde til Claus Rafner for altid beredvillig assistance, her for tilladelsen til at benytte det af ham, vist på side 2, ejet Skillingsmærke ¹⁾ ”32 Sk” violet farve, med stukken kant 1862.

En ganske særlig tak skal lyde til min nu afdøde gamle ven Ole Hansen for hjælp med billeder af stempelmærker fra egen samling til brug for nærværende ”Registreringsskema over danske alm. stempelmærker” osv.

Endvidere en varm tak til adm. Direktør *Henning Viby*, ejer af virksomheden *Sally Friedländers Eftf. A/S* for skriftlig tilladelse til, at benytte virksomhedens logo S.F. perfinbilledet S 25 på dette opslagsværks ringbinds forsider.

Sluttelig skal det lyde, at forfatterens formål med udgivelsen af dette registreringsskema over stempelmærker er at vise de perfinansamlere, der samler disse mærker perforeret hvor perfinansamleriet omkring disse mærker står i dag således, at han eller hun kan forske videre på egen hånd og derved kan bidrage med oplysninger hertil til fælles glæde for de samlere der samler og studerer denne lille niche i dansk posthistorie.

OBS, OBS OBS

Såfremt læseren / samleren ligger inde med alm. stempelmærker / fakturastempelmærker / opgørelsesstempelmærker perforeret med perfins / andre mærkeværdier der ikke figurerer her i nærværende om ”Historie bag perforerede stempelmærker / Historie om de perforerede alm. stempelmærker kaldet de klassiske stempelmærker ”Skattemærker” herunder fakturastempelmærker og opgørelsesstempelmærker, send da venligst fotokopier (gerne i farver) til undertegnede, de modtages med glæde. ”Kontakt” mig venligst på min hjemmeside om perfins: www.perfiner.dk eller www.perfins.dk. /

På forhånd tak!
God fornøjelse.

Med venlig hilsen
Jan Krolak September 2016

OBS OBS OBS

BEMÆRK: At der efter hver historie følger en kildehenvisning markeret med et tal i parentes. Eksempelvis tallene ¹⁾ ²⁾ ³⁾ ⁴⁾ De henviser til hvorfra oplysningerne til artiklen er hentet.

Historien bag perforerede stempelmærker

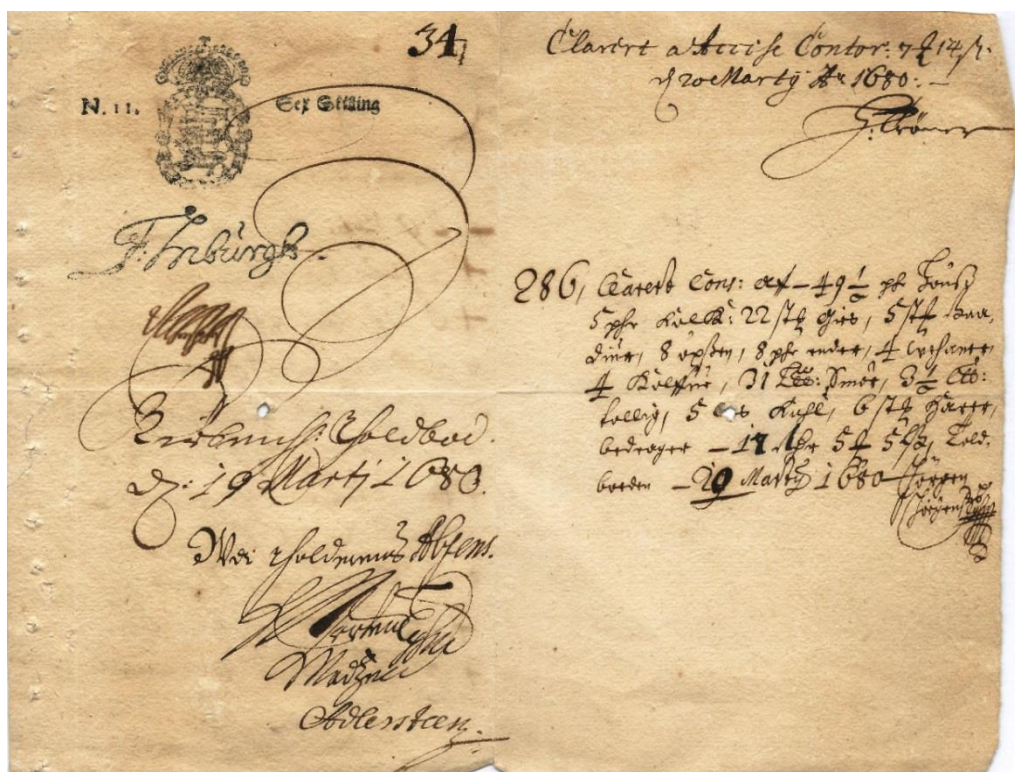
Indledning

Artiklen fører perfinansleren gennem stempelmærkets historie fra deres indførelse i Danmark i årene 1862, 1869, 1875 frem til slutbrugen af disse den 1. januar 2013, herunder det perforerede stempelmærkes historie 1875?– 2013.

Historie / Stempelafgift

¹⁾ Stempelafgift som har rødder tilbage i "Det store skattebrev" udskrevet af Frederik III i 1657 blev indført ved en forordning som en ²⁾ midlertidig foranstaltning, en afgift til finansiering af krigen mod Sverige ³⁾ Kaldet Karl Gustav-krigene 1657-58 og 1658-60, men aldrig afskaffet igen. Derimod vedtaget ved lov 1660.

⁴⁾ Samtidig hermed indførtes ved forordning af 21. juli 1657 brugen af stempelpapir med påstemplet eller påtrykt mærke til ⁵⁾ udfærdigelse af stempelpligtige dokumenter. Det påstemplede eller påtrykte mærke viser at stempelafgiften er betalt.

Dokument på stemplet papir fra 1680 med påtrykt mærke. Venligst bragt med tilladelse af Palle Holm: Min forside - [Stempel papir - www.123hjemmeside.dk/palholm](http://www.123hjemmeside.dk/palholm)

Indførelsen af stempelmærker i Danmark

¹⁾ Indførelsen af stempelmærker i Danmark til berigtigelse af stempelafgiften blev vedtaget ved ²⁾ lov af 19. februar 1861 med efterfølgende bekendtgørelse af den 24. marts 1862.

De første stempelmærker som var med forskellige skillingsværdier, Rigsdalerværdier og farver - eksempelvis "Fire Skilling" grøn farve, "otte skilling" brun farve, "16 Sk" blå farve, "32 Sk" violet farve, "48 Sk" Rød farve, een Rigsdaler "Rd" brun og blå farve, og to Rigsdaler "To Rd" rød og brun farve og inskriptionen "STEMPEL MÆRKE FOR KONGERIGET DANMARK" i oval omkransende "Rigsvåben" blev indført den 1. april 1862 i ark med 25 mærker i arket med ³⁾ stukken kant til afrivning af enkelt "løse mærker" til brug for påklæbning på stempelplichtige dokumenter som udtryk for at stempelafgiften er betalt.

⁴⁾ Det være sig på forsikringspolicer, hunde-ansvarsforsikring, lejekontrakter, pantebreve, skøder, veksler etc.

Det samme gjorde sig gældende for efterfølgende udgave af "Skilling" "Rigsdaler" stempelmærker der med samme design blev indført i 1869. Blot var disse nye stempelmærker "Linietakket" modsat førsteudgaven indført i 1862 der havde ²⁾ "stukken kant".

Begge udgaver af Stempelmærkerne var således et supplement, et alternativ til det i forvejen eksisterende stempelpapir indført i 1657.

1875 Fra Rigsdaler og skilling til Kroner og øre

¹⁾ Med oprettelsen af Den Skandinaviske Møntunion i året 1873 mellem Danmark og Sverige (Norge kom først med i 1875) den nye valuta, kroner og øres indførsel i Danmark til erstatning for rigsdaler og skilling, (indført ved lov af 23. maj 1873) og taget i brug 1. januar 1875, indførtes også nye stempelmærker til erstatning for stempelmærkerne fra årene 1862 og 1869.

1875 - 2012 De nye stempelmærker

Udseendemæssigt adskiller de den gang i 1875 nye indførte stempelmærker sig væsentligt fra stempelmærkerne indført i 1862 og 1869 som var smalle og høje i formatet 2,58 x 5,61 mm (Læs beskrivelsen i afsnit 2) medens 1875 udgaven der i formatet målte 27 x 36 mm havde et mere tidssvarende udseende: Et nyt design, med krone eller øreværdi placeret i midten af mærket omkranset af et egeløv med krone over, og i rammens højre og venstre margen på lodret hold stående "Stempel mærke" og i top og bund "Danmark".

Baggrundsdesign: Lodret mønster bestående af prikker • Rhomber ◆ og prikker i parenteser (•). Farverne var mangfoldige og hver værdi sin farve på mærkerne.

Eksempelvis: For øreværdi: 5 øre, Rød og grøn, 10 øre, grøn og grøn, 15 øre, Rød og grå, 30 øre, rød og blå osv. **For kroneværdi:** 1 kr. brun og rød, 2 kr. grå og rød, 3 kr., rød og rød, osv.

Gældende for alle værdier, her øre og kroner var at man kunne kombinere disse så de passede til det dokument man skulle betale afgift af. Det samme har gjort sig gældende for stempelmærkerne fra 1862 og 1869. **Se mærkerne side 5:**

Fra venstre mod højre: De fire typer: ¹⁾ "32 Sk" violet farve, med stukken kant 1862. "otte skilling" brun farve, 1 side utakket (toppen) linietakket 1869. "16 Sk" blå farve, linietakket 1869. Alm. Stempelmærke: Kroneværdi 40 Kroner. Perforeret med inialerne B.D. Brødrene Dahl. Kbh. 1966.

Udgivelsesår: 1952. Ramme / Baggrundsfarve: **Blå skrift i rammen på hvid bund / Rødfarvet baggrundsdesign.** Kroneværdifarve: Sort.

1862

1869

1869

1952

Man kan sige

Man kan sige, at med mærkets størrelse og designet fra 1875 med krone og øreværdi har mærket været en succes op igennem tiden med fortsat indførsel af nye stempelmærker med nye værdier, nye taltyper og nye farver. Ja, sågar også overtrykte mærker ¹⁾ ”Provisorier” i 1922.

Skøde på stemplet papir 1901 med påtrykt mærke og påsatte stempelmærker for i alt 133 kroner og 30 øre. Disse behørigt kasseret med dato og navn.

Dette forhold ændrede sig imidlertid en lille smule i 1951 med indførsel af stempelmærker med et nyt ”baggrundsdesign” som bedst kan beskrives som: ”Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier”. Men, alt i alt, er det stadig det samme stempelmærke, blot med et andet baggrundsdesign.

Køb af Stempelpapir / stempelmærker

- 1) Stempelpapir med påstemplet eller påtrykt mærke samt stempelmærker kunne købes mod kontant betaling igennem amtsforvalteren på den eller de stedlige amtstuer i hvert amt samt hos autoriserede forhandlere.
- 2) En amtstue var en forvaltningsenhed som foretog skatteopkrævning og afgifter.

Kassation

- 1) I Told og Skats udgave om stempelafgift 1995 under *F. Stempelafgiftens berigtigelse* **F.3.2.2.1 Kassation** side 62 står der følgende: Stemplingen foregår ved, at parterne sørger for at dokumentet forsynes med stempelmærker mv., der svarer til den pligtige afgift, og at stempelmærkerne eller stempelpapiret kasseres. Denne kassation udføres som udgangspunkt af stempelforhandlere eller af anholdelsespligtige myndigheder, men kan undtagelsesvis foretages af parterne selv (primært når afgiften udgør et lavere beløb). Det følger af § 16 i ovennævnte bekendtgørelse fra 1993 E.3.2

Kassation af stempelmærker (almindelige stempelmærker)

- 1) Under samme F.3.2.2.1 **Kassation af stempelmærker** står der følgende: Når stemplingen foregår med stempelmærker eller med de maskinelt udaterede stempelmærker, skal hvert enkelt mærke kasseres, dvs. forsynes med påtegning, der angiver datoen for stemplingen. Der henvises til § 15, stk. 1 i ovennævnte bekendtgørelse fra 1993. E.2.1.

Kassation af stempelpapir

- 1) Under samme F.3.2.2.1 **Kassation af stempelpapir** står der følgende: Ved stempling, hvor papirets værdi helt eller delvis svarer til den pligtige afgift, skal forsiden af hvert enkelt ark forsynes med en påtegning der angiver stemplingsdatoen og navnet på den, der foretager stemplingen, jf. bekendtgørelsen § 15, stk. 2.

- 1) Kassation efter bekendtgørelsens § 15, stk. 1 og 2 skal udføres på den måde, der anvises i bekendtgørelsen § 15, stk. 3.

Stempelafgiftsloven er ophævet / Stempelmærker afskaffet pr. 1.1.2013

Den 2. november 2012 lød budskabet ud til virksomheder, der udbyder skadesforsikring, Repræsentanter for udenlandske forsikringsvirksomheder, revisorer, advokater mv., fra SKAT: "Ny præmieafgift på skadesforsikringer"
"Folketinget har vedtaget lov nr. 551 af 18. juni 2012 om afgift af skadesforsikringer. Loven træder i kraft den 1. januar 2013." "Samtidig ophæves stempelafgiftsloven med virkning fra den 1. januar 2013"

En æra er slut

En æra er slut: 1862-2013: 151 år med disse smukt graverede stempelmærker, udgaverne 1862, 1869, 1875 og efterfølgende udgaver, er historie.

Kildehenvisninger

Indledning / Historie / Stempelafgift / Kilder:

- 1) Stempelafgift / Betækning fra Stempeludvalget / Betækning nr. 1364, år 1998
- 1) Bemærkninger til lovforslag af 25. marts 1999 "Forslag til Lov om afgift af tinglysning og registrering af ejer- og panterrettigheder mv.
- 2) Forsikring og Pension: En forældet stempelafgift må vige for en smartere afgift.
- 3) Karl Gustav-krigene (1657 - 1660: Wikipedia
- 4) Bogtrykkerne i København ca. 1600-1810 v/Harald Ilsøe / Kgl. Bibliotek. Side 67
- 5) Ordbog over det danske sprog Historisk ordbog 1700-1950 / ODS bind 21, 1943

Indførelsen af stempelmærker i Danmark / Kilder:

- 1) Catalog of Scandinavian Revenue Stamps / Documentary Stamps / The Classic Issues. Side 5
- 2) Ordbog over det danske sprog / Historisk ordbog 1700-1950 / Stempelafgift en. For Dokumenter. Lov. 19/2 1861. § 2. / Fra supplement til ODS, der udkom i 1922-2005
- 3) Afa specialkatalog 1987 – 88. Kort vejledning. "Frimærkets Rand side 5.
- 4) Stempelafgift: Wikipedia.
- 4) Afa specialkatalog 1987 – 88. Kort vejledning. "Frimærkets Rand side 5.

1875 Fra Rigsdaler og skilling til Kroner og øre / Kilde:

- 1) Den Skandinaviske Møntunion: Wikipedia

Man kan sige / Kilde:

- 1) "Provisorier" side 11, "Catalog of Scandinavian Revenue Stamps" Volume II by Peter Poulsen Roskilde, Denmark / edited by Paul A. Nelson

Køb af Stempelpapir / stempelmærker / Kilder:

- 1) Stempelpapir: Illustreret Dansk Konversations Leksikon.
- 2) Amtstue: Ordbog over det danske sprog / Historisk ordbog 1700-1950

Kassation / Kilder:

- 1) Told og Skat Stempelafgift 1995 / *F. Stempelafgiftens berigtigelse* / F.3.2.2.1: Kassation / Kassation af stempelmærker / Kassation af stempelpapir

Historien om de perforerede alm. stempelmærker kaldet de klassiske stempelmærker "Skattemærker" 1875? – 2013, herunder fakturastempelmærker 1922 – 1955 og opgørelsesstempelmærker 1915 – 1987

Indledning / Stempelmærker / "Skattemærker" / Fiskal

Udtrykket Stempelmærker "Skattemærker" som relaterer til ordet "**Fiskal**" kommer oprindeligt fra latin *fiscalis*, afledt af *fiscus* 'flettet kurv, pengekasse, statskasse. Vedr. skatter, afgifter eller andre beløb der opkræves af det offentlige. **Kilde:** Ordbog over det danske sprog / Historisk ordbog 1700-1950.

Fiskal Filateli

Tilføjer man ordet "Filateli" efter "Fiskal" som historikeren og samler af stempelmærker "skattemærker" Claus Rafner har gjort det på sin hjemmeside www.rafner.dk under "Skattemærker" har man navnet på den hobby hvorved man samler stempelmærker "Skattemærker" ordene "FISKAL FILATELI" herunder perforerede stempelmærker "Skattemærker" fakturastempelmærke og opgørelsesstempelmærker.

Historien om perforerede stempelmærker 1875? - 2013

Hvornår det første perforerede stempelmærke perforeret med et firmas initialer forsynet med en påtegning der angav stemplingsdatoen og navnet (initialerne) på den person der foretog stemplingen, (kassationen af stempelmærket), så dagens lys efter indførslen i Danmark i året 1875, må indtil videre stå hen i det uvisse. *Ej heller den sidste stemplingsdato og navnetræk kendes endnu.*

Til gengæld vides det med sikkerhed, at den tidligste dato og navn (initialer) påskrevet et stempelmærke for "Kassation" som forfatteren har kendskab til er dato den 10. maj 1907 fundet på et stempelmærke 20 øre i grå farve, udgivet i årene 1900 – 1906, perforeret med initialerne Tg, perfinbilledet T 9, fra firmaet Adolf Trier & Goldschmidt. Kbh. "**Mærket ses til venstre**"

Stempelmærke-ark med alm. klassiske stempelmærker også kaldet "skattemærker"

På efterfølgende sider, siderne fra side 9 til og med side 14, ses et udpluk af stempelmærker i ark i værdierne: 25 øre, 50 øre, 1 krone, 2 kroner, 10 kroner og 20 kroner som de tager sig ud med beskrivelse og med kildehenvisning til "Catalog of Scandinavian Revenue Stamps" Volume II by Peter Poulsen Roskilde, Denmark / edited by Paul A. Nelson hvorfra oplysningerne er hentet.

Som allerede beskrevet andetsteds bruges stempelmærker til påsætning på forsikringspolicer, lejekontrakter, pantebreve, skøder, veksler etc.

Alm. Stempelmærke: Øreværdi: 25 øre

Udgivelsesår: 1951

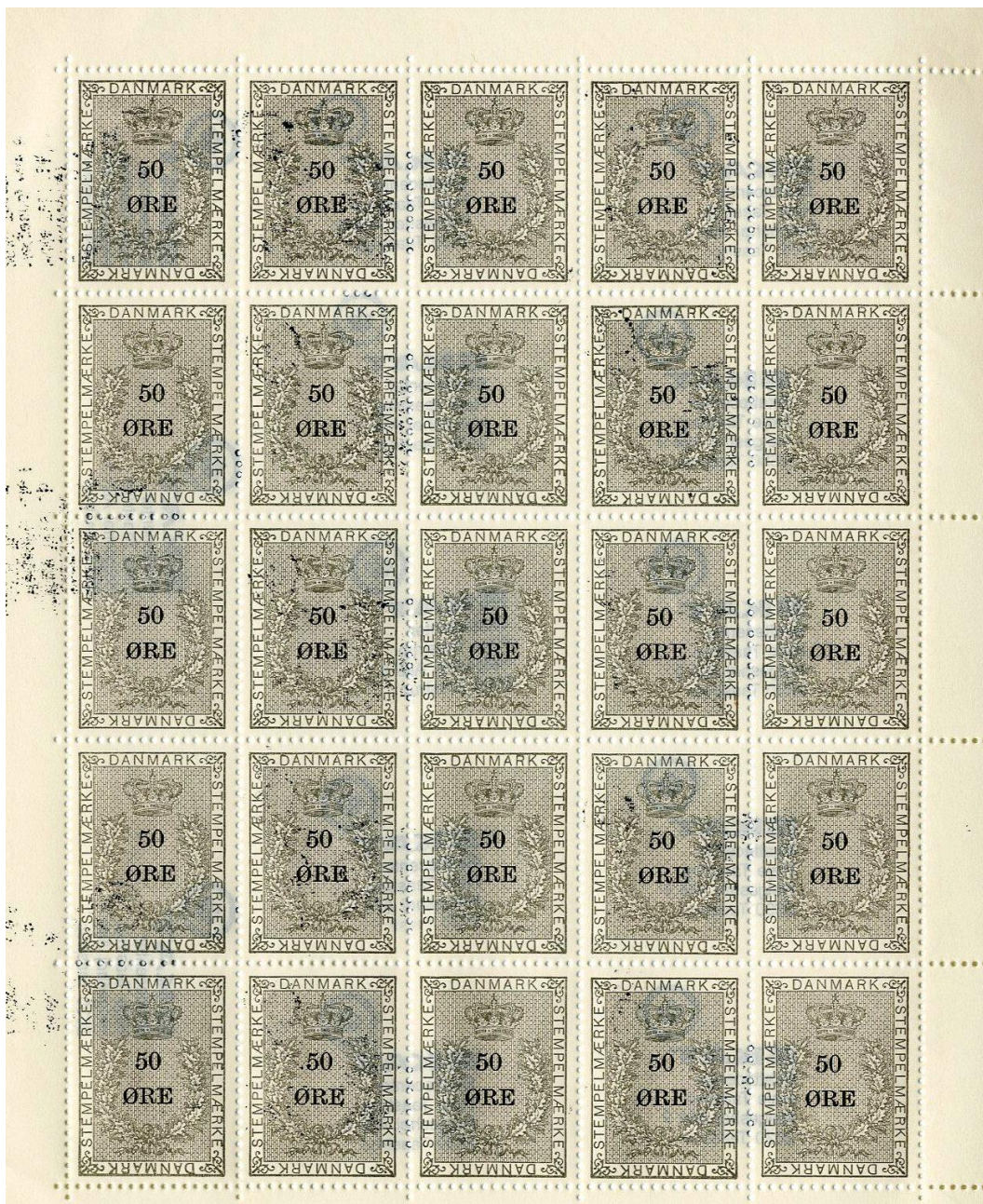
Katalog-henvisnings-nummer: 195

Ramme / Baggrundsfarve: Grøn

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier.

Alm. Stempelmærke: Øreværdi: 50 øre

Udgivelsesår: 1951

Katalog-henvisnings-nummer: 198

Ramme / Baggrundsfarve: Grøn

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier

Alm. Stempelmærke: Kroneværdi: 1 Krone

Udgivelsesår: 1969

Katalog-henvisnings-nummer: 255

Ramme / Baggrundsfarve: **Blå**

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier

Alm. Stempelmærke: Kroneværdi: 2 Kroner

Udgivelsesår: 1969

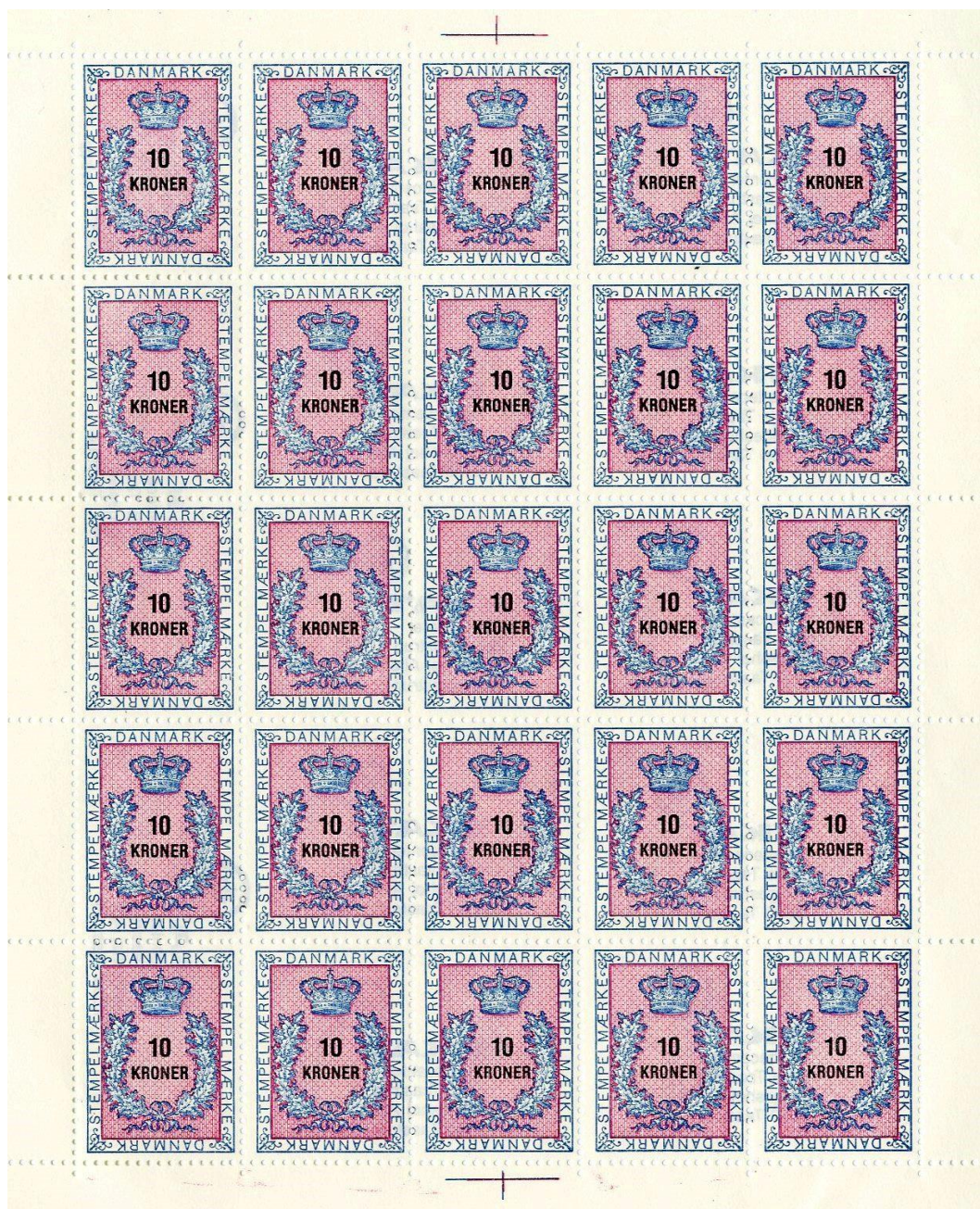
Katalog-henvisnings-nummer: 256

Ramme / Baggrundsfarve: Blå

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier.

Alm. Stempelmærke: Kroneværdi: 10 Kroner

Udgivelsesår: 1969

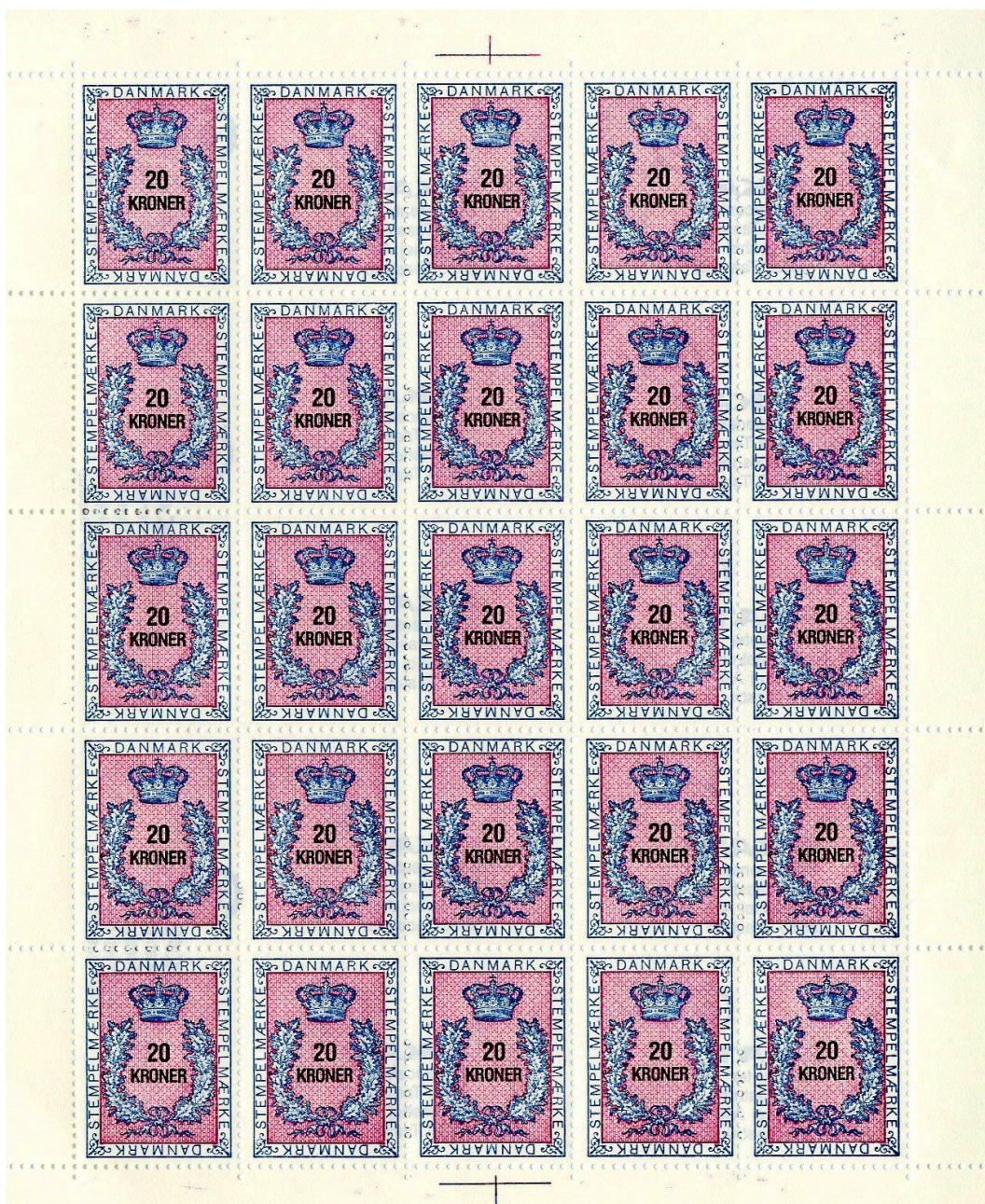
Katalog-henvisnings-nummer: 264

Ramme / Baggrundsfarve: Blå / Rød

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier.

Alm. Stempelmærke: Kroneværdi: 20 Kroner

Udgivelsesår: 1969

Katalog-henvisnings-nummer: 266

Ramme / Baggrundsfarve: **Blå** / **Rød**

Øreværdifarve: Sort.

Baggrundsdesign Lodret hængende kædelignende mønster med krydsende diagonale linier

Fakturastempelmærker 1922 – 1955 / Chokolade- og sukkervarer samt sukker/ Omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m.

¹⁾ Samtidig med indførslen af ”Omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m.m. vedtaget ved lov den 12. juni 1922 medfulgte også behovet for nye Fakturastempelmærker for denne nye indførte afgift i grøn farve med overtryk i sort farve øverst på begge mærker med henholdsvis tal Nr.1 på det første mærke efterfulgt af mærke med tal Nr.2 ”*sammenhængende i samme ark, vil jeg tro? Som eksempel: Se side 19: ²⁾”15 Dobbeltmærker á 1 kr. som man ser det på ark med opgørelsesstempelmærker,(måske?) hvori der er 30 stk. mærker fordelt med 15 stk. mærker af hver Nr.1 og Nr.2” ³⁾ til påklæbning på den pågældende faktura der ved salget fra grossisten til detailhandleren udstedtes i 2 eksemplarer.*

Begge fakturaer forsynedes med stempelmærker svarende til afgiften af varerne ”**Berigtigelse af omsætningsafgiften**” således at forstå, at når detailhandleren modtog fakturaen blev fakturamærke med tal Nr.1 påklæbet originalfakturaen, og kopien af fakturaen med fakturamærke med tal Nr.2.

Kontrollen med afgiftens erlæggelse foregik ved, at detailhandleren beholdt den ene faktura, indtil varerne var solgt, medens den anden med hans kvittering (stempling af mærket med firmaets navn) returneredes til sælgeren. Denne indsendte de bekræftede eksemplarer til toldvæsenet, hvor de blev sammenholdt med det af sælgeren førte salgsregnskab.

Senere ændredes ordningen til, at det ene fakturaeksemplar forelagdes toldvæsenet uden køberens bekræftelse. Det blev ligeledes senere pålagt sælgeren at indsende prislister for sine varer til toldvæsenet. Medens kontrollen med afgiftens erlæggelse fortsat bygger på systemet med dobbeltfaktura, blev berigtigelsesmåden ændret i 1955.

Berigtigelsen sker nu ved, at den afgiftspligtige virksomhed efter udløbet af hver måned indsender en angivelse til toldvæsenet over afgiften af den i månedens løb stedfundne afgiftspligtige omsætning.

Sådan stod der at læse i BETÆNKNING OM FORBRUGSBESKATNING: BETÆNKNING NR. 202, 1958, side 215 A. Chokolade- og sukkervarer samt sukker / Omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m. / side 213 B. Cigarer og cigarillos.

Men alting har en ende / Fakturastempelmærkerne afskaffes

⁴⁾ Men alting har en ende, og således også brugen af fakturastempelmærkerne idet de ved den stadig gældende lov nr. 22 af 11.februar 1955 afskaffedes, og samtidig ændredes afgiften til en kombineret vægt- og værdiafgift.

Perforerede fakturastempelmærker 1922? – 1955

Som nævnt under afsnittet ”Perforerede stempelmærker” så vides det ligeledes ikke hvornår det første fakturastempelmærke perforeret med et firmas initialer osv., så dagens lys efter ”Omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer ved lov indførtes den 12. juni 1922.

Opgørelsesstempelmærker 1915 – 1987

Børsstempeloven / Stempelafgift / Handel med værdipapirer, aktier og obligationer.

1) Med børsstempelovens indførsel lov nr. 313 af 20. december 1915 indførtes også opgørelsesstempelmærker til brug ved opkrævning af stempelafgift til staten ved handel med aktier og obligationer som foregik ved at banken eller vekseleren udstedte en opgørelse hvorpå mærke med tal nr.1 påsættes kopien af opgørelsen, og mærke med tal nr.2 påsættes den opgørelse der sendes til køber / sælger.

2) Skatten udrededes ved stempling af den skriftlige opgørelse, der er obligatorisk, og for hvis oprettelse der i loven gives nærmere regler.

Kontrollen skete gennem et i anledning af loven særligt oprettet kontor under skattedepartementet. Veksellererne er pligtige til at føre kontrolhæfter, der efter begæring af tilsynsmyndighederne skal overlades disse til nærmere undersøgelse.

Opgørelsesstempelmærkerne blev fremstillet i ark i to nuancer af blå farve, med forskellige taltyper, nogle med tal foroven trykt med sort farve, tidlig udgave fra 1919, og andre ark igen som den senere udgave fra 1971, **vist på side 19:** ³⁾ 30 opgørelsesstempelmærker i alt fordelt på 15 Dobbeltmærker á 1 kr. med overtryk i sort farve øverst og nederst på begge mærker med henholdsvis tal Nr.1 på første mærke, efterfulgt af tal Nr.2 på næste mærke. (Mærkerne sammenhængende parvis i arket)

Perforerede opgørelsesstempelmærker 1915 – 1987

Hvornår det første perforerede opgørelsesstempelmærke perforeret med et firmas initialer forsynet med en påtegning der angav stemplingsdatoen og navnet (Banken / vekseleren) så dagens lys vides endnu ikke. Den tidligste stemplingsdato forfatteren har kendskab til er fra den? August 1916 på et 40 øres opgørelsesstempelmærke med tal Nr.2 stemplet af Københavns Handelsbank, og perforeret med initialerne KH, perfinbilledet K 26. *Udsnit af andre mærker herunder:*

Perfin LB, L 11.10

Perfin KH, K 26

Perfin KH, K 26

Perfin LB, L 12.44

Men alting har en ende

Men alting har en ende, og således også brugen af opgørelsesstempelmærkerne idet børsstempelafgiften blev ved lov nr. 228 af 22. april 1987 afløst af lov om overdragelse af aktier mv.

Opgørelse Nr. A 79618

DEN DANSKE LANDMANDSBANK
HYPOTHEK- OG VEKSELBANK
AKTIESELSKAB

Stempel.

København, den 17. 7. 1919

Sælger

Bopæl

Køber

Bopæl

Genstand for Overdragelsen:	Pris	Summa	
	Kr. Ø.	Kr.	Ø.
100000 Bøllea	25%	2500 -	
	14%	2500 -	
	- 1/8%	1250	
		348750	
100000 Bøllea	25%	2500 -	
	14%	2500 -	
	- 1/8%	1250	
		33625	
	Købesum ...	382375	
	Kr. 9.00		
	1.00	10 -	
	Kroner ...	381375	

Mellemmand

Sk. IV 1919 No 268

Blanketheft opbevares i 2 Aar.

Sælger: Kammerherre Herluf Zahle. Køber: Den Danske Landmands, Hypothek- og Vekselbank. Aktieselskab. 17. 7. 1919. Bemærk stempelingen på opgørelsesmærket.

15 Dobbeltmærker à 1 Kr.

1

1/1971

30 opgørelsesstempelmærker i alt fordelt på 15 Dobbeltmærker á 1 kr. med overtryk i sort farve øverst og nederst på begge mærker med henholdsvis tal Nr.1 på første mærke, efterfulgt af tal Nr.2 på næste mærke. (Mærkerne sammenhængende parvis i arket) Venligst bragt med tilladelse af Palle Holm: Min forside - [www.123hjemmeside.dk/palholm.Punktet: Børs afgift.](http://www.123hjemmeside.dk/palholm.Punktet:Børs afgift.)

Kildehenvisninger

Fakturastempelmærker 1922 – 1955 / Kilde / Uddrag

1) 3) og 4) / BETÆNKNING OM FORBRUGSBESKATNING: BETÆNKNING NR. 202, 1958, side 215 **A.** Chokolade- og sukkervarer samt sukker / Omsætningsafgift af chokolade- og sukkervarer m. m. / side 213 **B.** Cigarer og cigarillos.

Som eksempel: 15 Dobbeltmærker á 1 kr.

Dobbeltmærker på ark med blå opgørelsesstempelmærker” hvori der er 30 stk. mærker fordelt med 15 stk. mærker af hver, Nr.1 og Nr.2

2) **Kilde:** Min forside - www.123hjemmeside.dk/palholm under punktet Fakturastempelmærker / Faktura afgift.

Opgørelsesstempelmærker 1915 – 1987

Børsstempeloven / Stempelafgift / Handel med værdipapirer, aktier og obligationer.

1) **Kilde:** Publikation – Skatter og afgifter 1998 – Kapitel 3: Indbetalinger af skatter og afgifter. / **Stempel- og aktieafgift** / Kursværdien ved overdragelse af aktier, investeringsforeningsbeviser, omsættelige andelsbeviser samt af tegningsretter.

2) Salomonsen Konversations Leksikon.

Eksempler på brugen af alm. stempelmærker på dokumenter

DANSKE PHØNIX
FORSIKRINGS-
AKTIESELSKABET
1890

HOVEDKONTOR
HOLBERGSGADE 3
KØBENHAVN K
TLF. CENTRAL 1890
POSTKONTO 1880

Forfaldsmåned: *juni 1956*
Udstedelsesdato: *24/6-56*

HUNDE-ANSVARSFORSIKRING

Police-Agt.: A6-605 SJ.8
Begyndelsesdato og varighed } 15/6-56 1 år
Navn: Hr. assistent E. Duus Jørgensen
Adresse: tjenesteboligen Bråskov

Premien forfalder til betaling
hvert års med: 1. jan. 8.00

Forsikringen dækker for:
1 hund(e) på omstående betingelser.
Præmien er betalt indtil næste 1. januar med ..... kr. **4.90**
1. gang inkl. stempel- og policepenge.

ARNE MIKKELSEN
Inspektør
HAFNIA & DANSKE PHØNIX
Vejlevej 49 - Thorsvang - Horsens
Tlf. 2 47 85

FORSIKRINGS-AKTIESELSKABET
DANSKE PHØNIX
J. W. Møller

Obs. Ugyldig som kvittering uden maskinafstempling.

21 JUN-56 79247 --- 6 *****4.90

Forsikrings-aktieselskabet / Danske Phønix perfinbilledet DPh D 56

Readhus Afdeling
Assurandør Th. Mortensen
Readhuspladsen 18 - V.
TLF. Central 8860

**ASSURANCE-COMPAGNIET
BALTICA**
AKTIESELSKAB

HOVEDKONTOR
BREDGADE 42 KØBENHAVN K
TELEFON CENTRAL 4058

AKTIEKAPITAL
17 MILLIONER KRONER

ANSVARSFORSIKRING.

Assurance-Compagniet BALTICA, Aktieselskab, overtager i Henhold til indgiven Begæring og de almindelige og eventuelt tilføjede særlige Forsikringsbetingelser og indtil følgende Erstatningsbeløb Ansvars-Forsikring mod det Erstatningsansvar, som nedennævnte Forsikringstager maatte paadrage sig i Henhold til danske Retsregler i nedennævnte Egenskab.

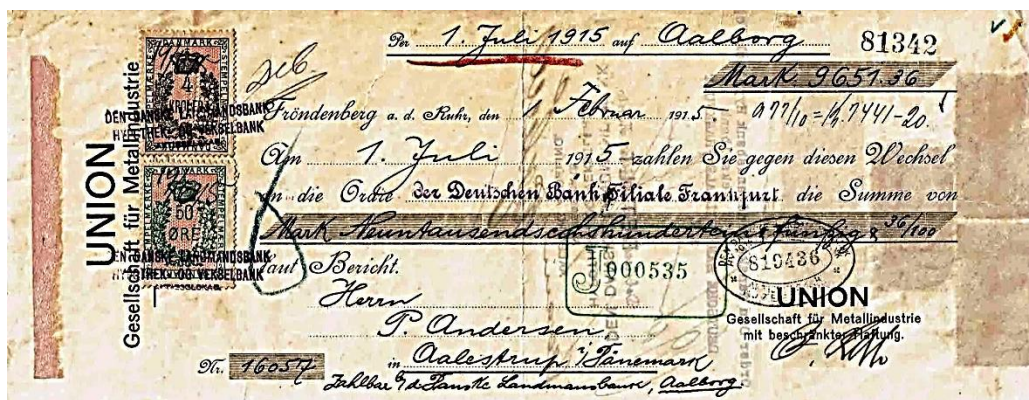
Ved Beskadigelse af een eller flere Personer ved samme Begivenhed
Kroner **100.000**, dog aldrig ud over
Kroner **30.000** til hver Person.

Ved Tingskade indtil
Kroner **10.000**.

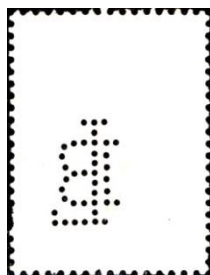
er noteret i Bogholderiet.

Assurance Compagniet Baltica. Aktieselskab Kbh. Perfinbilledet Logo 1.1

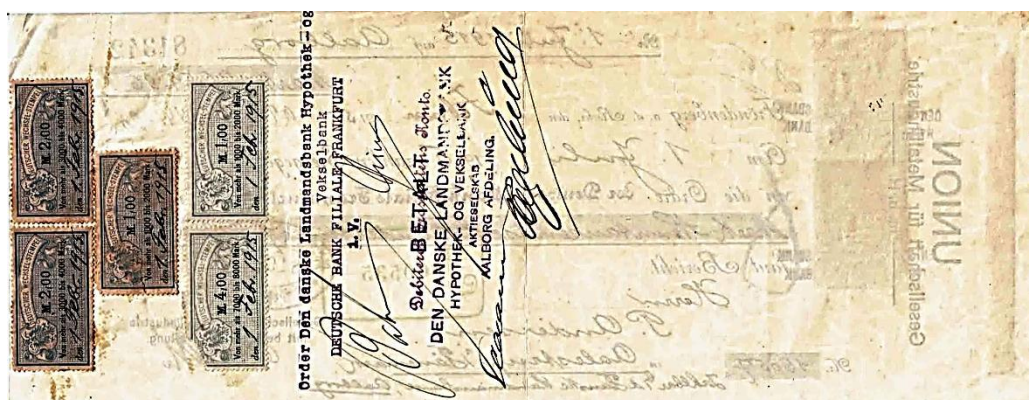

Veksel: Også kaldet et gælds-brev som en person udsteder til en anden person idet indløsning sker ved udstederen selv (**solaveksel**) eller ved en tredje person (som evt. skylder udstederen penge) Her med betalt stempelafgift med både danske og tyske stempelmærker. Bag- og forside på vekslen. **Kilde:** Den danske ordbog

← Danske- og ↑ tyske stempelmærker som bevis for betalt stempelafgift. Kassation korrekt.

Efter stempelloven af 19. februar 1861 omfattede stempelpligten veksler, der er trukket til betaling her i landet og derefter indkommer her, og veksler, der accepteres her. I stempelloven af 13. maj 1911 fastsattes stempelpligt for udenlandske veksler, der accepteres her i landet. I lov nr. 125 af 8. juni 1912 bestemtes, at stempelpligt skulle indtræde, ikke blot når vekslerne blev accepteret her i landet, men også, når de var trukket til betaling eller gjort betalbare her i landet.

Afklip af dokument, formentlig en veksels udstedt af "Den Danske Hypothek- og Vekselbank (Afd. ukendt) påsat stempelmarkerne: 2 kroner, 10 kroner og 40 kroner udgivet i årene 1917-37. Behørigt kasseret med stempel og underskrift den 14/6 1921. **Kilde:** Catalog of Scandinavian Revenue Stamps side 10 og 11.

Afklip af dokument, formentlig en veksels udstedt af Salling Bank" "Den Danske Hypothek- og Vekselbank. Aktieselskab. Skive afd. Skive, påsat stempelmarkerne: 7 kroner, udgivet 1951, og 30 kroner og 50 kroner udgivet i årene 1918-21. Behørigt kasseret med stempel og datoen den 21. juni 1973. **Kilde:** Catalog of Scandinavian Revenue Stamps side 11, 12 og 13.